

kterým by se vůle ta bez onoho nátlaku nebrala, a není ke splnění skutkové podstaty vydírání zapotřebí dalších složek, najmě, by vůle ohroženého podlehla nátlaku hrozby a rozhodla se ve směr jí vnucený, tím méně, aby vnucené rozhodnutí vůle došlo projevu, a dokonce ne, by se projevilo přiměřeným skutkem (opomenutím) nebo snášením skutku. Proto nezáleží ani na tom, zda se vynucené jednání, opomenutí nebo snášení stane ihned po vyhrůžce na místě vyhrůžky, či až později na jiném místě; stačí, že jest účelem, po případě i, třeba místně a časově od vyhrůžky odděleným výsledkem vyhrůžky. Posléze jest, ana skutková podstata vydírání nepředpokládá totožnost pachatele s osobou, v jejímž zájmu jest vynucené jednání, opomenutí nebo snášení, lhostejno, zda je pachatel přítomen a účastněn i při (na) uskutečnění vyhrůžky, při (na) tom, když ohrožená osoba uvádí vnucené jí rozhodnutí vůle ve skutek. Důsledkem toho byl i zločin vydírání, z něhož jest stěžovatel viněn, dokonán již vyhrůžkami, které pronesl ve Z., a jeho zodpovědnost za zločin ten není dotčena tím, že nebyl přítomen a nespolutpůsobil (činně) při událostech, které se staly příštího dne v K., a které převyšovaly skutkovou podstatu vydírání, třebaže byly jeho účinkem a uskutečněním účelu, za nímž bylo vydírání podniknuto a spácháno.

Čís. 4058.

I věc podle zákona přípustná a samozřejmá nemusí se vždy srovnávat se zásadami slušnosti.

Pokud jde o vinění z nesociálního činu, bylo-li tvrzeno, že odběratelé byli administrací zaniklého listu žalováni o placení po dlouhé době bez upomínky.

Pokud je oprávněn k obžalobě pro urážku na cti majitel zaniklého listu (§ 27 zák. čís. 124/1924).

(Rozh. ze dne 3. února 1931, Zm I 276/30).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmáteční stížnosti soukromého obžalobce Jana K-a do rozsudku krajského trestního jako kmetského soudu v Praze ze dne 31. ledna 1930, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 487, 488, 491 tr. zák. a § 1 tiskové novely ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n., zrušil zprošťující rozsudek, pokud byl zmáteční stížností napaden, jako zmátečný a věc vrátil soudu své stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost soukromého obžalobce napadá zprošťující rozsudek jen, pokud soud neshledal ve větě, »Trafikanti, kteří . . . nebyli před podáním žalob nikdy ani o halíř upomínáni«, urážku, a pokud dále ohledně této výtky, jakož i další výtky »nesociálního jednání« zjišťuje,

že se nevztahuje na soukromého obžalobce, nýbrž na administraci časopisu »L.« a následkem toho jen na onen — ovšem zaniklý — list. Pokud stížnost dovozuje, že soukromý obžalobce podal soukromou obžalobu nejen vlastním jménem, nýbrž i jménem listu, jehož byl majitelem a vydavatelem, a že tedy měl soud, pokud shledal v některých výtkách urážku listu, uznati na vinu obžalovaného podle oné jménem listu podané obžaloby, stačí poukázati k tomu, že stíhací návrh byl podán Janem K-em jen ve vlastním jméně; z dodatku v úvodu oznámení, že K. »jako majitel časopisu L.« činí stíhací návrh, nelze seznati, že žaloval i jménem listu, to tím méně, an majitel listu není vůbec podle zákona oprávněn k žalobě; i z doslovu oznámení, ze slov »tímto článkem jsem obviňován« vysvítá jasně, že jen ve vlastním jméně vystupoval jako obžalobce; v témže smyslu zní i obžalovací spis, v jehož odstavci II. dovozuje, že »jako vydavatel časopisu je obviňován«, tedy zase obžalobce pro svou osobu a nikoli snad »list, jehož je vydavatelem«. Jest tedy na bileadni bezdůvodnost námítky stížnosti, že soud pochybil, nevydav odsuzující rozsudek o soukromé obžalobě periodického časopisu »L.« — a není proto podkladu ani pro řešení otázky, zda vůbec u časopisu, který před více než rokem před závadnou zprávou již zanikl, by ještě bylo myslitelné oprávnění k obžalobě podle § 27 tisk. nov.

Stížnosti však nelze upříti oprávnění, pokud napadá onen zprošťující výrok výtkami podle čís. 5 § 281 tr. ř. Názor soudu, že tvrzení, že »nebyli nikdy o halěř upomínáni«, nepřináší soukromému obžalobci mravní úhonu, ana tato výtka neobsahuje vůbec skutkovou podstatu urážky na cti ve smyslu trestního zákona, bylo by přisvědčiti jen, pokud soud tímto výrokem chtěl snad říci, že zažalování pohledávky bez upomínky není ještě o sobě činem nečestným, a proto ani výtka takového činu není výtkou jednání nečestného podle XII. hlavy odd. II tr. zák. Leč nesejde na tom, zda zažalování pohledávky bez upomínky jest nečestným, čili nic, nýbrž jest pro správné rozsouzení případu, o nějž jde, důležité si uvědomiti, jaká výtka byla obsahem pozastavené stati vlastně projevena. Soudu nebylo v první řadě řešiti otázku, zda jest nečestné vydobýt pohledávku bez upomínky, nýbrž otázku, zda bylo pozastavenou statí vytknuto jen to, či snad něco jiného. Právem poukazuje stížnost k tomu, že i věc podle zákona přípustná a samozřejmá nemusí se vždy srovnávati se zásadami slušnosti, a že v souzeném případě mělo býti soudem zkoumáno, zda neměla býti pozastavenou statí u čtenářů listu vzbuzena domněnka, že se zažalování bez upomínky děje bez ohledu k tomu, že jde snad o chudáky, a za tím účelem, by za pohledávky zřejmě malicherné byly přisouzeny i útraty sporů a tak jim byly způsobeny ještě značné výlohy. Takové vinění ve spojitosti s výtkou, že k zažalování pohledávek došlo po uplynutí doby poměrně dlouhé, mohlo by poukázati k tomu, že se onen postup proti trafikantům vykládá jako jich přepadání žalobami, by z nich bylo co nejvíce na penězích vytlučeno. Proto si soud měl dáti především otázku, nemohla-li býti pozastavená stať nepředpojatým čtenářem v tomto smyslu pojímána, a měl i dotyčný výrok o smyslu a dosahu závadné stati s ohledem na celkovou souvislost,

v níž byla uveřejněna, řádně odůvodniti; to se mělo státi tím spíše, ano se ihned na to v těsné spojitosti nazývá ono jednání »nesociálním«. V tomto výroku spatřuje soud zřejmě výtku nečestného činu; leč tento výraz nelze oddělit od ostatního obsahu článku, ana se výtku »nesociálního jednání« činí zřejmě jako úsudek z předchozích premis ve článku obsažených — roz. o zažalování pohledávek proti osobám hospodářsky slabým po dlouhé době a bez upomínky. Napadený rozsudek ovšem dále zjišťuje ohledně oné výtky, jakož i ohledně související výtky »nesociálního jednání«, že se nevztahují na soukromého obžalobce, nýbrž na »administraci« listu, a vyvozuje tento závěr ohledně výtky nesociálního jednání z doslovu poslední věty článku, která jest adresována administraci listu, a ohledně první výtky z toho, že není uvedeno v dotyčné větě, že »byli upomínáni soukromým obžalobcem«, nýbrž je řečeno jen že »nebyli upomínáni vůbec«, takže se podle souvislosti s poslední větou vztahuje spíše na administraci. Leč právem vytýká stížnost i tomuto výroku zmatečnost, a to především neúplnost, pokud soud při hodnocení smyslu výtky, že »trafikanti nebyli ani upomínáni«, neuvažoval i o obsahu předchozí části článku, kde se uvádí, že byli K-em žalováni, a že nechápou, že jsou K-ovi něco dlužní. Uváží-li se, že zpravidla upomínati může a bude především ten, kdo podává žalobu, nelze vyloučiti možnost, že by soud, kdyby si byl uvědomil, že se napřed píše o K-ovi jako o žalobci jakož i o osobě, které jsou něco dlužní, byl dospěl k závěru, že článek mohl býti čtenáři pojímán právě v opačném smyslu, že se i poznámka o neupomínání vztahovala na K-a. Kdyby byl soud zkoumal věc s tohoto hlediska, jak bylo jeho povinností podle § 270 čis. 5 a 281 čis. 5 tr. ř., nelze vyloučiti ani další možnost, že by i ohledně konečné poznámky o nesociálním jednání, jsoucí zjevně úsudkem z předchozích premis, byl dospěl k přesvědčení, že se i tato poznámka, třebaže se tam mluví o »administraci«, ve své podstatě vztahovala způsobem pro čtenáře seznatelným na onu osobu, o které byla v celé předchozí části článku řeč, totiž na soukromého obžalobce K-a. Nelze v tomto směru pomínouti, že se v úvodu článku píše, že list již před rokem zanikl, a že tedy není vyloučen závěr, že výrazem »administrace« v poslední větě článku byl s ohledem na zánik listu míněn právě ten činitel, jenž i nadále vedl administrační agendu zaniklého listu, a o němž se mluví v celém článku jako o bývalém majiteli listu. Vždyť podstatou výtky nesociálního jednání zřejmě není okolnost, že administrace listu, dokud nezanikl, neupomínala trafikanty, nýbrž že trafikanti byli teprve rok po zániku, a to bez upomínky, o zaplacení žalování. Bylo proto zmatečnou stížností vyhověti; napadený rozsudek v části shora naznačené zrušiti jako zmatečný a věc odkázati do první stolice, by ji znovu projednala a rozhodla.

Čís. 4059.

Aby byla splněna skutková podstata přečinu zlehčování podle § 27 zákona o nekalé soutěži, musí býti dokázáno: a) že údaje o poměrech zlehčovaného podniku byly objektivně nepravdivé a způsobily poško-